

ANNA MERCADÉ I FERRANDO

Presentació:

Anna Mercadé és pionera en la lluita pels drets de les dones. Ja l'any 1976 va liderar les Jornades Catalanes de la Dona i, des d'aleshores, ha treballat de manera incansable i des de diferents àmbits perquè la dona tingués els mateixos drets reals que un home i una representació social, política i cultural igualitària.

Actualment és directora de l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona, que ella mateixa va crear, i Presidenta de l'Associació 50a50, una organització que té per objectiu que les institucions públiques i el màxim d'organitzacions privades estiguin liderades i representades en un 50% per dones.

La seva formació acadèmica en Filosofia i Lletres i Pedagogia li ha permès una visió profunda de la societat, que després ha ampliat amb formacions sobre Creació i Direcció d'empreses i amb un Màster en Formació de Formadors per la UPC. També va guanyar una beca Fullbright per a l'estudi del finançament i dels microcrèdits a dones als EUA.

Promotora de l'associacionisme de dones emprenedores i

professionals, és conferenciant i assessora diverses institucions i entitats privades. Col·labora de manera habitual amb mitjans de comunicació com a tertuliana i articulista on procura sensibilitzar sobre les mancances de la nostra societat en termes com les diferències salarials, la pèrdua del talent femení o el sostre de vidre.

Biografia ampliada:

Anna Mercadé neix a Barcelona en el si d'una família nombrosa i cursa Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona en l'especialitat de Pedagogia. En aquests primers anys de trajectòria professional, compagina els estudis amb l'activitat de professora en diverses etapes del desenvolupament infantil -des de 1968 fins a 1988, exerceix com a docent tant a l'EGB com en la Formació Professional- i amb la lluita social.

En aquest sentit, aviat es compromet amb el moviment democràtic de la transició, especialment amb la lluita pels drets de la dona. Va ser una pionera del moviment feminista a Catalunya i a l'Estat espanyol. Durant l'època franquista, va promoure vocalies i associacions de dones a tot Catalunya.

L'any 1975 va formar part de la delegació catalana que va participar en el I Congrés d'ONG del primer Any Internacional de la Dona, a Berlín.

Sota els auspicis de l'Associació de les Nacions Unides, va organitzar les Jornades Catalanes de la Dona, l'any 1976, així com diferents congressos internacionals de dones professionals i emprenedores. En el mateix any va fundar l'Associació Catalana de la Dona, de la qual va ser la presidenta durant dos mandats consecutius.

Entre moltes altres mobilitzacions i causes, Anna Mercadé va liderar la lluita per la despenalització de l'adulteri. En el cas de María Ángeles Muñoz, va protegir a ella i a la seva filla, i va promoure una recollida de signatures i una manifestació amb el lema "Jo també sóc adúltera". Aquestes accions van conduir a la derogació de la llei. (enllaç:

<http://www.aboriginemag.com/curiositats/jo-tambe-soc-adultera-la-lluïta-contra-el-delicte-dadulteri/>

Ja en democràcia, Anna Mercadé enfoca la seva trajectòria cap a la formació ocupacional de la dona per tal de donar suport a les dones que durant l'època franquista no havien treballat i es volien incorporar al mercat laboral, o -aprovada la Lli del divorci- ho havien de fer per necessitat.

En aquesta línia, l'any 1986 va promoure el primer programa ocupacional per a dones en oficis "masculins" amb l'INEM i l'Ajuntament de Badalona.

Poc després, el 1988, va crear el Centre Tècnic de la Dona, primer centre de Formació Ocupacional dedicat especialment a la formació i orientació professional de dones i del qual va ser directora-gerent fins al 2001. El CTD fa possibles els primers Programes Europeus *Now* d'Orientació Professional en Tecnologies, *Retravailler*, i Creació d'Empreses per a dones. Des d'aquest centre es va donar formació i orientació a milers de dones que van poder-se incorporar al mercat laboral.

L'any 1989 és nomenada experta per a Espanya davant de la Unió Europea del Programa ILE-Woman, dedicat a la creació d'empreses de dones. Des del 1989 i fins al 1996 serà la responsable d'analitzar plans d'empresa de dones de tot Espanya. Així mateix, també serà nomenada assessora a la Comissió d'Igualtat d'Oportunitats de la Unió Europea sobre aquest tema.

L'any 1992 organitza les Jornades de "La dona i la Construcció Europea", celebrades a Barcelona i a l'any següent va ser promotora del fòrum "Dona i Economia".

El 1997 crea la Fundació Internacional de la Dona Emprenedora (FIDEM) amb l'objectiu de donar visibilitat a dones destacades en camps diversos de l'empresa i el coneixement, i teixir una xarxa de suport per a les dones empresàries i directives. Anna Mercadé serà presidenta de la FIDEM durant 8 anys.

En aquella època se li concedeix una beca Fulbright per investigar la creació d'empreses, el finançament i els microcrèdits de dones als EUA. Arran d'aquest viatge d'investigació és pionera a Espanya en la creació dels primers programes de microcrèdits per a dones emprenedores. El 1998, amb l'aportació d'un Fons de

Garantia va liderar un grup d'empresàries catalanes per dur a terme el Primer Programa de Microcrèdits amb la col·laboració del govern català. Uns anys més tard va aconseguir firmar un acord entre la FIDEM, el govern espanyol, La Caixa i l'*Instituto de la Mujer*, per tal de posar en marxa el Programa de Microcrèdits per a Dones. El programa va ser un èxit i ha facilitat la creació de milers d'empreses liderades per dones a Catalunya i tot Espanya.

L'any 1999 organitza la primera campanya de dones per accedir a les Cambres de Comerç, una acció amb la qual aconsegueix que per primera vegada les dones entrin al Ple de la Cambra de Comerç de Barcelona.

Així mateix promou la creació de diferents associacions i agrupacions de dones empresàries a tot Catalunya (Girona, Lleida, Tarragona, Santa Coloma de Gramenet, entre altres).

Anna Mercadé va ser membre del Comitè Executiu de Pimec – Sefes i del Ple de la Cambra de Comerç de Barcelona.

A través de la FIDEM l'any 2000 organitza el primer Congrés Internacional de Dones Empresàries, amb l'assistència de 15 països i també les primeres missions empresarials de dones als EUA i al Marroc.

El 2001, organitza el primer congrés de directives centrat en els obstacles de la carrera professional de les dones.

Aquell mateix any es reuneix a la Moncloa amb les principals organitzacions d'empresàries d'Espanya per impulsar una Confederació i unir esforços.

També en aquella època crea el programa Dirigir en Femení per a la Fundació CIREM i que desenvolupa per a Caja Granada.

En una tercera etapa es dedica a l'assessoria i consultoria sobre la dona, l'empresa i el lideratge femení.

És assessora del president de la Cambra de Comerç de Barcelona i de diferents institucions, i imparteix conferències i seminaris per tot Espanya, en diferents universitats. A la Universitat Rovira i Virgili imparteix durant 7 anys el curs "La Dona i el Treball".

L'any 2008 crea l'Observatori Dona, Empresa i Economia (ODEE) de la Cambra de Comerç de Barcelona com un fòrum de reflexió, estudi i creació de propostes per tal d'analitzar en profunditat el paper de la dona a la societat.

Des de l'ODEE Anna Mercadé va crear, amb el suport del gabinet d'Estudis Econòmics de la Cambra de Comerç de Barcelona, uns Indicadors d'Igualtat de Gènere per tal de poder tenir uns referents sobre els quals analitzar de manera sòlida i sostinguda en el temps l'evolució de la igualtat de la dona i del seu paper en la societat,

Alguns dels estudis que ha dut a terme a través de l'ODEE han estat:

- Quantificació econòmica del treball domèstic de la cura de persones no remunerat

- Dones en els consells d'administració de les empreses a Catalunya

- Mesures de conciliació i reforma horària

- Les competències del futur. Les dones i el nou perfil directiu de les empreses.

- La pèrdua del talent femení al sector privat a Catalunya

- L'impacte econòmic de la pèrdua del talent femení

- El dèficit de dones als programes de direcció d'empreses

- La situació de les dones al comerç

- La presència de les dones en el món empresarial català

Gràcies a aquests estudis, els mitjans de comunicació i, per conseqüència, la societat, s'han fet ressò de la situació real de les dones i s'ha parlat de temes com la diferència salarial, el sostre de vidre, la conciliació, la reforma horària, el talent femení, el lideratge femení, el colideratge i el treball domèstic i de cura, entre altres.

Cada any, l'ODEE organitza les Jornades de reflexió on persones expertes de tot el món exposen les seves idees en un entorn de diàleg i participació. Alguns dels temes que s'han treballat han estat la societat que volem les dones,

transparència o l'economia del bé comú. L'ODEE entén que aquestes jornades serveixen com a eina de canvi.

Entre altres iniciatives, Anna Mercadé ha creat i impulsat des del ODEE i amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, la Plataforma de Conselleres i Directives que busca ser una eina perquè les empreses tinguin accés a la contractació o col·laboració amb dones amb competències i trajectòria contrastada. D'aquesta manera s'intenta equilibrar la baixa participació de les dones als Consells d'Administració i als llocs de direcció de les empreses.

L'any 2018 Anna Mercadé va ser invitada a presentar davant les Nacions Unides els estudis i conclusions de l'ODEE.

Tenint en compte la baixa presència de dones al món tecnològic, Anna Mercadé ha impulsat els Premis TIC per promocionar el desenvolupament i la visibilitat de les dones en l'àmbit tecnològic.

Anna Mercadé ha participat en nombrosos congressos i conferències en àmbits tan diversos com les forces de seguretat, les universitats, els col·legis professionals, o els cercles, associacions, i institucions locals. El seu objectiu ha estat sempre seguir treballant per aconseguir una societat més igualitària.

L'any 2014 i 2015, Anna Mercadé va participar de manera activa i directa en la proposta de Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

L'any 2017, amb un grup d'empresàries, directives i emprenedores funda l'Associació 50a50. Aquesta associació treballa per fer valer el talent femení i aconseguir el 50% de representació femenina als llocs de presa de decisió d'institucions, organismes i empreses, donant compliment així a l'Objectiu 5 de l'Agenda 2030 de Nacions Unides. Actualment n'és la Presidenta.

L'any 2020 Anna Mercade Ferrando va rebre la Creu Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya pel reconeixement a les aportacions fetes en la seva carrera per la lluita per la igualtat de gènere.

Durant aquests cinquanta anys de lluita i treball, Anna Mercadé ha publicat els següents llibres:

«*El Despertar del Feminismo en España*» 1976

«*Les noves emprenedores*» 1995

«*Mujer emprendedora. Claves para Crear y Dirigir Empresas Excelentes*»

1998

«*Emprendiendo en femenino*» 1999

«*Dirigir en femenino*» 2a edició 2018 i 1a edició 2007

També és coautora d'aquestes obres:

«*Entre la familia y el trabajo*» 2007

«*Dona i Treball*» 2009

Enllaços relacionats:

- <http://www.annamercade.com/>
- www.odee.com
- <https://www.naciodigital.cat/noticia/159276/anna/mercad/economia/pais/suportem/dones/mereixem/colideratge>
- <https://beteve.cat/btv-noticies-vespre/btv-noticies-vespre-1013/>
- https://www.viaempresa.cat/afterwork/60-segons-anna-mercade-ve5anys_54082_102.html
- <https://www.ccma.cat/catrado/alacarta/revolucio-4-0/anna-mercade-i-la-igualtat-de-les-dones-catalonia-smartlab-i-millennials-a-grans-empreses/audio/1022279/>
- https://www.ara.cat/economia/Anna-Mercade-Que-et-converteix_0_2000800035.html
- <https://www.planetadelibros.com/autor/anna-mercade-ferrando/000021748>

- <http://www.testimoniosparalahistoria.com/entrevista/sra-anna-mercade/>
- <https://www.lavanguardia.com/economia/20181001/452108091659/mujeres-direccion-empresa-50a50-paridad.html>

Alguns articles escrits per Anna Mercadé:

- «*Autónomas a tiempo parcial*»
- «*Dirigir en femení*»
- «*Emprén. Dones emprenedores: el balanç d'una dècada*»
- «*Reconeixement públic de les dones emprenedores*»
- «*Saber negociar*»
- «*Xarxes de cooperació*»
- «*Eines de país*»

